BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

1/2011

SETKÁVÁNÍ

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I
Betlémský kostel, kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, **http://www.cervenykostel.cz**
kazatelé: Jiří Gruber, senior a Olga Tydlitátová, farářka
seniorátní faráři: Jiří Šimsa a Marta Židková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II
Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, **http://brno-ii.evangnet.cz**
kazatelé: Jaroslav Vítek a Ondřej Kolář, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích
Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, **http://husovice.evangnet.cz**
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund, seniorátní kurátor

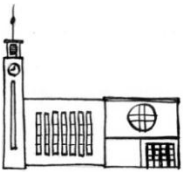

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích
Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangent.cz, **http://zidenice.evangnet.cz**
kazatelé: Pavel Kašpar, náměstek synodního seniora
Romana Špačková, farářka
kurátor: Miroslav Maňák, náměstek seniorátního kurátora

Diakonie ČCE – středisko v Brně
Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz **http://brno.diakonie.cz**
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,
Vyšší odborná škola sociálně právní
Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz
Střední zdravotní škola Evangelické akademie
Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,
http: // www.eabrno.cz
ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2011 (XIII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6
Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna. BRNO

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:
18:30 staršovstvo 10.1.

Úterý:
15:00 DD Věstonická
17:00 dětský klub
17:00 náboženství
19:00 přípravka NŠ

Středa:
13:00 Diakonie
15:00 kavárnička
16:00 konfirmandi
18:00 kurz Beta
19:00 mládež

Čtvrtek:
10:00 klub otevřených dveří
17:00 biblická hodina

Pátek:
18:30 pěvecký sbor

Neděle:
10:00 nedělní škola
11:00 setkání na faře

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí:
18:30 staršovstvo 10.1.

Úterý:
19:30 setkání střední generace

Středa:
13:00 Diakonie
18:00 biblická hodina od 12.1.
19:30 mládež

Čtvrtek:
16:00 vyučování dětí:
16:00 konfirmandi

Sobota:
9:30 DD Kociánka 15.1., 29.1.

Neděle:
9:00 nedělní škola
10:00 setkání v Losově sále

Brno – Husovice

Středa:
18:30 mládež

Čtvrtek:
18:00 biblická hodina
19:00 staršovstvo 13.1.

Pátek:
15:30 Husovičtí vřešťani

Neděle:
9:00 nedělní škola
10:00 setkání na faře
18:00 Desert 9.1.

Brno – Židenice

Úterý:
16:30 BH pro děti
19:00 starší mládež

Středa:
17:00 konfirmandi
19:00 BH Blansko
19:00 staršovstvo 5.1.
19:00 modlitba se zpěvy z Taizé 19.1.

Čtvrtek:
17:30 mladší mládež
19:30 biblická hodina

Neděle:
9:00 nedělní škola
10:00 setkání v modlitebně
18:30 pěvecký sbor

	Brno I	Brno II	Brno – Husovice	Brno – Židenice
1.1.	**Nový rok**			
	ČK Jiří Gruber, VP	BD Jaroslav Vítek, VP Kuř Ondřej Kolář, VP Tiš 13:45 Ondřej Kolář, VP	Hu Štěpán Hájek	-
2.1.	**Druhá po narození Páně**			
	BK 9:00 Olga Tydlitátová Rch Olga Tydlitátová	*společně s Brno* I	Hu Štěpán Hájek	Žd R. Špačková, VP Bl R. Špačková, VP
9.1.	**První po Zjevení Páně**			
	BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber	BD Jaroslav Vítek *zpívá Cantate Domino* Tiš 10:30 Ondřej Kolář	Hu Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar Bl Pavel Kašpar
16.1.	**Druhá po Zjevení Páně**			
	BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová Rch Olga Tydlitátová	BD Ondřej Kolář Tiš 10:30 Jaroslav Vítek BD 18:00 nešpor, J. Vítek	Hu Štěpán Hájek Ma Štěpán Hájek	Žd Romana Špačková Bl Romana Špačková
23.1.	**Třetí po Zjevení Páně**			
	BK Marta Židková ČK Marta Židková	BD Jaroslav Vítek Tiš 10:30 Ondřej Kolář BD 18:00 nešpor	Hu Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar Bl Jan Asszonyi
30.1.	**Čtvrtá po Zjevení Páně**			
	BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová	BD Alexandra Hauserová Tiš 13:45 Jaroslav Vítek	Hu Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar Bl Pavel Kašpar
6.2.	**Pátá po Zjevení Páně**			
	BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber Rch Jiří Gruber	BD Ondřej Kolář Kuř Jaroslav Vítek 13:45 Tiš Jaroslav Vítek	Hu Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar, VP Bl Pavel Kašpar, VP
	BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Rch: Rychmanov v 14:15	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Kuř: Kuřim v 10:00 Tiš: Tišnov	Hu: Netušilova 26 v 9:00 Ma: Maloměřice, Borky 7 DDS v 10:30	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00

ÚVODNÍK

O tom, co nám nikdo nevezme

Nový rok ještě ani nezačal a už nás všechna média bombardují ujištěním, že nebude stát za nic. Bude se totiž škrtat. A všichni to bolestně pocítíme.

Nedokážu rozhodnout, zda je či není spravedlivé, že následky hospodářské krize musejí nést lidé, kteří ji nevyvolali. Zdá se mi ale, že nám demokracie nic lepšího a chytřejšího nedovoluje. Samozřejmě by bylo možné nařídit, že se bohatým vezme a dá se chudým. Toto řešení se v dějinách vyzkoušelo a pevně doufám, že se již nikdy nebude opakovat.

Stejně mám ale nad tím plošným škrtáním své pochybnosti. Nejsou ovšem podložené žádnou promyšlenou ekonomickou teorií, ale prostě jen přesvědčením, že mám-li něco (málo), neměl by mi na to nikdo sahat. Že jsem si přece své peníze zasloužil a mám na ně nárok. A nejen peníze, ale i všecko ostatní, co mám.

Přitom jsem si vědom toho, že bych jako křesťan měl vlastně smýšlet úplně jinak. Už starým Izraelcům bylo přece jasné, že nic z toho, co mají, jim vlastně tak úplně nepatří. Ať už se jedná o zaslíbenou zemi se všemi jejími plody, o zvířectvo a všechen další majetek, nebo o vlastní život a zdraví, nebo taky – to se neříká snadno – o vlastní rodinu (vzpomeňme na hrozivou zkoušku, kterou podstoupil Abraham se svým synem Izákem!). Proto také bylo Božímu lidu nařízeno odevzdávat Hospodinu prvotiny z úrody, aby si připomenul, komu má vděčit za zemi oplývající mlékem a medem (Dt 26,1-11).

Nic z toho, co máme, jsme nedostali proto, že by nám to Bůh dlužil. Nejsme jeho věřitelé, ani jsme si u něj nic nezasloužili. Naopak: jsme jeho dlužníci. Přesto nám Bůh svobodně a z lásky dává - mnoho, přemnoho, víc, než si dokážeme uvědomit a poděkovat za to v modlitbě. Ale také nám občas něco bere. Mělo by se spíše říci: ze svého vlastnictví, které nám propůjčil, si zase bere zpět. „Já nemohu říct, že by mi někdo něco vzal. Vždyť všechno, co mám, je vlastně tvé (Svítá 315)."

A přesně tady mám své rozpaky. Musíme počítat s tím, že třeba už v příští hodině můžeme dopadnout jako Jób, kterému Hospodin kromě života vzal úplně všechno. A musíme se pokorně sklonit před skutečností, že je to tak v pořádku, protože Bůh to tak prostě chtěl. Vzal si, co mu patří. Hotovo. „Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno (Job 1,21)."

Z takového Boha, který jednou rukou dá a druhou vzápětí vezme, jde strach. Nepodobá se náhodou vrchnosti, která nám v jednom volebním období rozdává plnými hrstmi a v tom následujícím si to zas bere zpět? A nepřiřazuje se dokonce k pohanským božstvům, která, aby mohla lidem dávat, musí od nich nejprve něco dostat? Takový Bůh mi vůbec nejde dohromady s Bohem,

---

Ilustrace na obálce: Iva Tůmová - Z interiéru Červeného kostela

který nám ve svém Synu dal úplně všechno a už nikdy to nevezme zpátky. Ani v něm nerozpoznávám Ježíše Nazaretského, který přímo bojoval proti tomu, co nám bere život, zdraví a důstojnost. Z jeho příběhů se naopak učím poznávat, že nás o život a jeho dary neokrádá Bůh, ale naopak mocnosti Bohu se protivící.

Milé čtenářky a milí čtenáři, uznávám (byť ne vždy úplně s lehkým srdcem), že si u Boha nemůžu nic nárokovat. Ale zároveň vyznávám a raduji se spolu s vámi z toho, že Boží zaslíbení platí i v novém roce a nikdo nám je nemůže škrtnout.

Ondřej Kolář

BYLO

Poslední zasedání 39. konventu

Dvacátého listopadu se do Blahoslavova domu sešlo 39. seniorátní shromáždění brněnského seniorátu. V této sestavě zasedal konvent již počtvrté, což znamená, že i naposled, neboť delegáti na konvent jsou voleni vždy na čtyři roky.

Po úvodní pobožnosti jáhna Martina Litomiského a slibu nových členů konventu jsme přistoupili k volbě seniorátního faráře Jiřího Šimsy a jeho kolegyně, seniorátní farářky Marty Židkové. Oba budou pracovat na poloviční úvazek. Další volba se týkala zástupců brněnského seniorátu na synodu ČCE. Za laiky byli zvoleni bratři Dědič a Rozbořil, synodálové z řad farářů budou bratr Titěra a sestra Řezníčková. V průběhu voleb byla zahájena diskuse o

obsáhlé zprávě seniora, zprávách poradních odborů, zprávách o činnosti pastoračních pracovníků, střediscích Diakonie a dalších institucí v našem seniorátu. Zájem konventuálů vzbudila především finanční situace obou středisek Diakonie a také seniorem J. Gruberem zmíněné zřízení brněnského střediska v rámci projektu Zachování dědictví reformace. Tento projekt umožňuje reformačním církvím prezentovat své památky, tradice i současný život. Přes jisté rozpaky nad organizací a fungováním projektu se ozvaly také přejné hlasy poukazující na to, že nabízená možnost představit církve širší veřejnosti by se jistě měla využít.

Zajímavou problematiku ordinace kazatelů a presbyterů otevřeli ve svých vystoupeních Petr Hejl a Jarmila Řezníčková. Následná diskuse potvrdila potřebnost ordinovaných presbyterů ve sborové práci, přestože (či právě protože) jich v našem seniorátu působí relativně málo. Konvent se nakonec usnesl na tom, že mají být požádána staršovstva našich sborů, aby vyhledávala bratry a sestry s obdarováním k této službě a informovala o případném zájmu o tuto službu seniorátní výbor. Konvent ovšem nedospěl ke shodě v otázce, zda mají být za účelem vzdělávání budoucích ordinovaných presbyterů organizovány nějaké kurzy, případně jak by takové školení mělo vypadat.

Dopolední část programu uzavřel miroslavský farář Ondřej Titěra, který představil sbor v Hraběticích. Tento sbor, vytvořený po druhé světové válce slovenskými luterány žijícími na Moravě, má za sebou pozoruhodnou historii a uchoval si dodnes mnohé (především bohoslužebné) zvláštnosti. Na závěr své prezentace bratr Titěra spolu s bratrem seniorem poděkovali přítomnému bratru Jánu Novákovi za dlouholetou kurátorskou službu v hrabětickém sboru.

Přestávka na oběd začala o hodinu dříve, a tak jsme mohli i odpolední program zahájit s časovým předstihem. Na řadu přišly ekonomické záležitosti: zpráva revizorů seniorátních účtů, schválení účtu za rok 2009 a rozpočtu na rok 2011, rozvrh seniorátních a celocírkevních repartic na rok 2011. Ondřej Titěra coby synodál upozornil na možnost přečíst si usnesení synodu na webových stránkách a zaměřil se ve své zprávě na to, co naopak synodem schváleno nebylo.

Na závěr konvent schválil návrh na zřízení fondu pomoci brněnského seniorátu, z něhož by se měla ekonomicky slabším sborům pravidelně hradit až jedna čtvrtina jejich ročního odvodu do personálního fondu. Zdrojem tohoto fondu budou dobrovolné dary sborů našeho seniorátu. Konvent také podal návrh synodu, aby schválil pozměněnou podobu již jednou odmítnutého návrhu týkajícího se voleb na dálku. Tato úprava Jednacího a volebního řádu naší církve by umožňovala korespondenční volbu těm členům sboru, kteří se kvůli nemoci či stáří nemohou zúčastnit sborového shromáždění.

Ondřej Kolář

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Příchod jako pozvání k návratu

Podobenství o marnotratném synu Lk 15.11-32

Jeden otec měl dva syny. Oběma bylo doma těsno – žít podle otcovských pravidel, pracovat na rodném statku a vůbec. A tak si jeden z nich, ten mladší, ještě za otcova života řekl o dědictví. Dostal peníze a vytratil se do světa. Měl spoustu plánů, chtěl toho hodně poznat, ozkoušet, časem se někde usadit a udělat pro sebe. Nějak se to však zvrhlo. Nějak... Peníze utratil, přátelé zmizeli, práce nebyla, skončil jako pasák vepřů. A prasatům kradl pomeje, aby utišil hlad.

Najednou to nešlo vzít zpět. Zmarněno. Zapomenuto. Všechno bylo špatně. Domů daleko. (Hřích?)

V tu chvíli vystřízlivěl, rozpomenul se a bylo mu to líto. Zjistil, že doma to nebylo zas tak špatné, že takhle se s dary nezachází, že takhle se nezachází se životem, že některá otcova pravidla nebyla špatná, dávala smysl. Nakonec v sobě našel i dost sil a pokoru, přemohl hrdost a

vstal a šel ke svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil. Syn mu řekl: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem. Ale otec rozkázal svým služebníkům: Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a buďme veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen. A začali se veselit. (Lk 15,20-24)

Začít ještě jednou. Omluvit se. Nezasloužené přijetí. (Milost?)

Příběh potom ještě pokračuje druhým synem... Dívá se klíčovou dírkou a do téhle společnosti se mu nechce, také je zmarněný, nebo spíš zraněný, ošizený. Trochu bez lásky a radosti.

V podobenství o Bohu jako otci a o nás jako synech naznačuje Ježíš, proč vůbec vlastně přišel do světa. Chtěl nás pozvat, zve nás k návratu. Nebo možná nejdřív klade otázky: Takhle sis to představoval, tohle jsi chtěl, takhle, nechybí ti něco, nevytratilo se ti ze života něco; kolem čeho se točí tvůj život, kde jsi? Nemají být ponejprv vtíravé ani navádějící, ale mají zastavovat k zamyšlení.

Ježíšův příchod do světa (nedávno znovu slavený adventus) je pozváním k návratu. Bůh čeká, kdy mu přestaneme ukazovat záda, jestli mu je přestaneme ukazovat. Své dveře nezavřel. Nezavře. Stačí jít do sebe, změnit směr cesty a on už nám vyběhne vstříc...

Ježíš přišel (vyběhl) do světa (o Vánocích), aby nám celým svým životem pověděl, že Bůh s námi neskončil. Znovu nabízí smysl, bezpečí, nadhled, směrovky k životu, který se netočí v kruhu, znovu dává zemi k obdělávání, k tvoření. Jen zastavit se, jít do sebe a nebát se hledat, kde je doma, u koho je doma.

Bůh přichází do světa a spíš nenápadně než nápadně námi třese a nabízí se. Bůh vyběhl do světa, aby nás vytáhl z křoví, ve kterém se schováváme a stydíme (před ním, před sebou, před druhými), protože jsme nazí a bezbranní.

MODLITBA

Pane Bože,

přijď i k nám. Prosíme, vysvoboď nás z naší paličaté soběstačnosti. Ukaž, kudy jít. Buď s námi každý den a dej, prosíme, dobrý rok.

Ondřej Macek (1980) studoval evangelickou theologii v Praze, ve Vídni a v Lipsku. V současné době dokončuje postgraduální studium na katedře praktické theologie ETF UK. Zabývá se českým protestantismem, zejména tajným evangelictvím a toleranční dobou. Je ženatý, má dvě děti. Od roku 2009 je farářem v Nosislavi.

ČTYŘIKRÁT Z BRNA

Dárkování

Dary se nenadílejí jen na Štědrý večer v rodinách. I naše sbory udržují svou dárkovou tradici. Zpravidla předchází dobrovolná sbírka, a potom… :

Brno I V našem sboru se „největší" hromadná nadílková akce koná překvapivě o vánoční dětské slavnosti. Učitelé nedělní školy připraví dárečky pro děti, které během roku chodí do nedělní školy. Obvykle je to nějaká knížka věku přiměřená – ne vždy z křesťanské produkce – doplněná sladkostmi. „Děti se rády oblíznou," říká jedna z našich učitelek. Pro ty, které se přijdou jen podívat, jsou připraveny menší balíčky, aby nikdo neodešel s prázdnou.

Také v Kavárničce nikdy nezapomenou na narozeniny účastníků. Kdo není přítomen, obdrží gratulaci poštou. Studenti konzervatoře si po svém vystoupení v Kavárničce odnášejí sladkou odměnu. A když jdou sestry z křesťanské služby na pastorační návštěvu, vždy donesou navštívenému něco pro radost.

Olga Tydlitátová, Marie Melicharová

Brno II Ve sboru se nadílí dvakrát do roka – o Velikonocích a o Vánocích. Sestry z křesťanské služby připravují balíčky s pečivem a ovocem, které se potom rozdávají seniorům. Pečivo si většinou napečou samy, občas něco přikoupí. Obdarováni jsou ovšem nejen členové a členky našeho sboru, ale i klienti domova důchodců na Kociánce a Ústavu sociální péče pro zrakově postižené v Chrlicích. Děje se tak po svátečních bohoslužbách s večeří Páně, konaných v těchto zařízeních.

Vánoce jsou v Blahoslavově domě neodmyslitelně spojeny s vánoční hrou v rámci bohoslužeb o čtvrté adventní neděli. Po bohoslužbě na děti čekají pod vánočním stromkem dárky, které pro ně připravují učitelé nedělní školy. Jedná se o potravu hmotnou (balíček se sladkostmi a ovocem) i duchovní (knížky). Knihy jsou vybírány pro každé dítě zvlášť, aby jim byly „šité na míru". Na drobné obdarování (zmrzlinu) se mohou děti těšit také poslední neděli před letními prázdninami, kdy se scházíme k rodinným bohoslužbám.

Na návštěvy starších členů sboru při příležitosti jejich narozenin s sebou obvykle neseme Evangelický kalendář nebo příručku Na každý den a samozřejmě také květiny a něco sladkého.

Ondřej Kolář

Brno-Husovice Dětskou vánoční slavnost míváme zpravidla na čtvrtou adventní neděli. Děti hrají vánoční hru a od sboru dostávají dárky, které jim většinou rozdávají zástupci mládeže. Je to jednak tradiční balíček se sladkostmi a ovocem, jednak knížka, přiměřená věku. Sehnat padesát knížek není vůbec jednoduché a děkujeme těm, kteří si tento úkol berou za svůj. Vloni jsme dostali darem autorské výtisky pohádky brněnského výtvarníka Rostislava Pospíšila, letos namísto knížek uvažujeme o výrobcích postižených dětí z Kociánky. Jeden rok bylo pěkným dárkem speciální tričko Husovických vřešťanů se jmény všech dětí. Dodnes toto tričko mnozí nosíme, i když z většiny tehdejších dětí jsou dnes už dospělí lidé.

Štěpán Hájek

Brno-Židenice Čtvrtá adventní neděle u nás v Židenicích patří dětem a jejich vánoční hře. Už od listopadu děti nacvičují při biblických hodinách své role. Každou sobotu v adventu míváme zkoušky v kostele, kde se dolaďuje scénář, vymýšlí kulisy a kostýmy. Při bohoslužbách čtvrtou adventní neděli děti zahrají nacvičenou hru svým rodičům, prarodičům a všem dospělým. Tréma herců, ale i nás farářů, je veliká. Po skončení býváme odměněni potleskem a děti dostanou nadílku – balíček s ovocem, sladkostmi a perníčky, které před tím napečeme již tradičně u Přikrylů v Lelekovicích. Radost a dobrá nálada dětí a dospělých jsou krásnou předehrou k vánočním svátkům.

Romana Špačková

SLUŽBA BLIŽNÍMU

Vánoční dárek pro Ukrajinu

Několik letošních podzimních dní se mi proměnilo v netušeně naplněné cestování směr Ukrajina. S pěti lidmi z různých církví jsem podnikla cestu do dětského domova nacházejícího se asi 250 km jihozápadně od Kyjeva. Co tomu předcházelo? Setkání s Ukrajinkou Natálií Vikovou, která již čtrnáct let žije v naší republice. Se svým manželem Pavlem se snaží pomáhat a podporovat dětské domovy na Ukrajině. Celkem čtyři.

Po dlouhé, den a noc trvající cestě s vypjatým nočním zážitkem na hranicích mezi Polskem a Ukrajinou (přece jenom už jsem odvykla arogantnímu jednání a zastrašování celníků s důkladnou prohlídkou osobních věcí - uplatíš a nečekáš deset i víc hodin) jsme konečně dorazili do malé vesničky Pirogov. Zde začíná historie čtvrtého dětského domova. Ředitel těchto domovů Sergej B. je úžasný člověk, křesťan a otec pěti dětí. S velikým osobním nasazením tvoří nesmírné dílo. Před deseti lety zde koupil malý domeček s nejistým záměrem, možná prý chtěl vybudovat modlitebnu. Pak se stalo, že v této vesnici zemřela mladá žena a zanechala tři malé děti. Sergej měl záměr naplněn. Vznikl další dětský domov rodinného typu se skromným vybavením, ale velikou láskou k osmi dětem, které zde nyní žijí. Takové jsme je tam zastihli - milé, rozesmáté, upracované a skotačivé. Stačilo jediné pohlazení a byly naše. Děti ve věku od pěti do devíti let. Starající se o krávu, prasata, slepice, kočky a psa, pomáhající na poli i v kuchyni. Laskavě a vlídně se o ně starají čtyři ženy, kterým děti říkají „mama„. Střídají se po dvou a po týdnu. V Pirogovu se pro nás zastavil čas. Autobus přijíždí dvakrát týdně. Procházíme se po hlavní silnici, tedy spíš po cestě s udusanou hlínou, a jediné, co nám zkříží cestu, jsou husy nebo valník s koňským povozem. Malinké domečky s polorozpadlými plůtky a zarostlým bodláčím na nás působí neutěšeně. Nebo je to celkově uvadající a blátivý podzim, co nám vytváří tento dojem šedosti a zchátralosti? Na políčkách okopávají stařeny hroudy, míjíme malý hangár s nápisem magazín. Aha! Obchod. Škola z půli vyhořela před mnoha lety a nic se od té doby nezměnilo. Blahobyt žádný, ale dostalo se nám vřelého a láskyplného přijetí od dětí i od lidí, které jsme zde mohli

poznat. Radost být spolu, pomáhat si a překonávat veliké těžkosti, kterými mnohé děti musely projít, než se dostaly sem. Na naší cestě jsme poznali dva tyto dětské domovy. Jsou spravovány církví. Pracovníci mají třetinové platy ve srovnání se státními zařízeními. Služba je pro ně přednější než vlastní zajištěnost. Všichni zde žijí velmi skromně. Stává se, zvláště v zimě, že děti zažijí i hlad. Jejich večerní modlitby, kdy prosily i děkovaly za chléb, byly pro nás asi nejsilnějším momentem, který jsme zde zažili. Na potřebné vybavení už nezbývají prostředky. Děti přebývají v malém pokojíčku, kde mají osm postelí, dvě šatní skříně a jeden malý psací stůl. Úkoly do školy píší na zemi či na posteli. Přijeli jsme jim zařídit tzv. studovnu. Vyklidili jsme nevyužitou místnost v podkroví a dovezli z Brna osm psacích dětských stolů, dvě skříně IKEA s policemi, židličky a nábytkovou stěnu. Těžko zapomenout na úžas dětí, když jsme je po naší celodenní práci zavedli do nové místnosti, kde na každé dítě čekal vlastní psací stůl a na něm dárečky v podobě fixů, pastelek, omalovánek, pyžamek, gumáčků, tepláčků, ořezávátek, lepidla… Uměly by se takto silně radovat i naše děti?

Zážitky veliké. Při zpáteční cestě jsme mohli zakusit cestování místní autobusovou linkou. Až na zoufalé natřásání se (silnice na Ukrajině opravdu hodně pamatují) jsme opět ale cítili mezi lidmi srdečnost, bezprostřednost, lidé se spolu zdraví, hovoří, počkají na sebe. Jako by měli k sobě blíž. Tak přemýšlím, jestli čím víc toho člověk má, tím víc se od druhého nevzdaluje.

Ukrajina celkově dělá chudý dojem, ale něčím i nás, při její rozlehlosti a velikosti, může obdarovat.

A na závěr bych chtěla připojit prosbu. Když jsme odjížděli, silně jsme cítili, jak velmi potřebné je pomáhat jim. Ptali jsme se, co nyní nejvíc potřebují. A tak teď opatřujeme a zařizujeme přepravu jednoho velkého spolehlivého plynového sporáku. Pro deset až dvanáct lidí na starém sporáku fungují jen dva hořáky, trouba je nefunkční.

Potřebují prošívané deky na spaní, alespoň pro děti. Dosud spí pod velmi tenoučkými a vetchými přikrývkami. V noci je tam opravdu děsivá zima, i v mém teplém spacáku jsem cítila velký chlad. Některé děti se v noci počurávají, takže další věc k nákupu - plenky.

A poslední vybavení jsou lampičky k jejich novým stolkům. Na to jsme opravdu zapomněli a světlo v té nové místnosti je velmi mdlé a okno maličké. Rozhodli jsme se všechny tyto věci pořídit z vlastních finančních zdrojů, a kdyby se chtěl někdo připojit k tomuto projektu, který jsme nazvali Vánoční dárek pro dětský domov na Ukrajině, může se na mě obrátit.

Věra Osvaldová, sbor Brno II (vera.osvaldova@seznam.cz)

ŽILI MEZI NÁMI

Jaromír Procházka

10.9.1926 Zvolen – 26.10. 2010 Brno

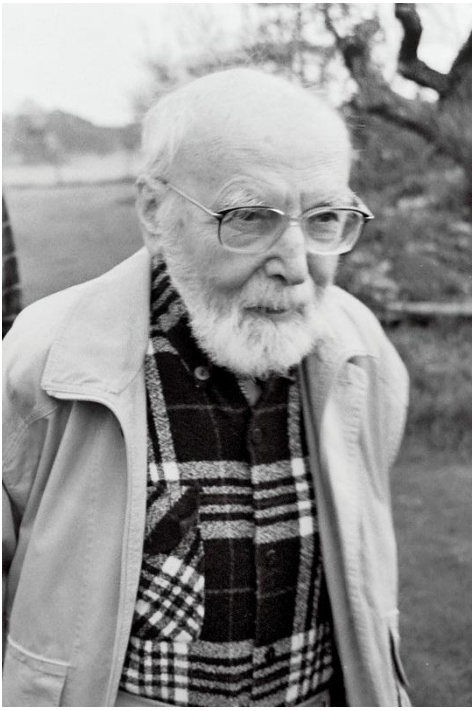

Svého budoucího švagra jsem poznal na druhé jesenické lesní brigádě Akademické Ymky v Josefové. Jakmile hajný (a student vysoké lesnické) Karel Kurc první den vyložil, co je potřeba udělat pro zahájení prací na vyměření silničky, Mírek vojensky zavelel a v čele nás všech zaútočil na zbytky oplocení a hospodářského zařízení. Práce určená na ten den byla vykonána za hodinu. Na místě jsme ho s Jiřím Jiráskem jmenovali pracovním vedoucím, jak se tehdy říkalo: referentem. Také při lítém boji o vzbouřenecký Černý strop se Mírek, podobně jako druhý historik Bedřich Loewenstein, vyznamenal nejen loajalitou k vládě, ale též chrabrostí a taktičností při boji muže proti muži.

Zájem o vojenskou historii zdědil

po svém otci, který bojoval u Zborova a boje na sibiřské magistrále a cestu domů kolem světa s ostatními legionáři věrohodně popsal. Mírek byl počátkem roku 1945 v Brně zatčen spolu se svým otcem, ale na rozdíl od něho se vrátil domů. Respekt k učitelství přijal od své matky. Narodil se 10. září 1926 ve Zvolenu. Jeho otec na Slovensku pracoval na katastrálních mapách. Slovensko, jeho historii a krajinu měl vždy rád a zůstal průkopníkem porozumění mezi Čechy a Slováky.

Jaromír Procházka se stal učitelem a pak profesorem dějepisu, zeměpisu a politické výchovy, později i latiny. Koncem padesátých let těžce zápasil o to, aby mohl zůstat jako křesťan a člen českobratrského evangelického sboru učitelem. Vrátil se jednou z kázání významné kazatelky naší generace rozrušen tím, že kazatelka jmenovala učitelství mezi povoláními, která nebudou křesťanům přístupná, tak jako některá povolání nebyla přístupná pro členy staré Jednoty bratrské.

„Obávám se", řekl, „že církev stojí o moji duši a nikoliv o moje učitelské tělo". Právě v době bytostného zápasu, aby mohl jako křesťan zůstat učitelem a plnit tak své povolání, se připojil k žákům profesora Hromádky a Součka. Mezi posluchače Boženy Komárkové a zasvěcené čtenáře T. G. Masaryka a Emanuela Rádla patřil již od středoškolských let. Prosadil užívání výrazu „nová orientace" pro pravdivý vztah k reflexi víry, kladný a zároveň kritický vztah ke sborovému životu a odpovědný vztah k politickým událostem. Zabránil tak matoucímu označování tohoto významného proudu v církvi výrazem „mladá generace".

V roce 1958 byl přeřazen z gymnázia na základní školu a další rok byl vyřazen z učitelství, poněvadž ani nevystoupil z církve, ani neučinil prohlášení, že se nebude účastnit shromáždění církve a stýkat se s jejími pracovníky. Po skoro dvou letech práce jeřábníka ve strojírnách nastoupil jako pracovník vlastivědného muzea v Bystřici nad Pernštejnem, oženil se s učitelkou hudby Olgou Rotkovskou. Mají tři nadané a učené dcery. A čtyři vnoučata.

Publikoval studie o partyzánských akcích, recenzoval učebnice dějepisu, jednu dokonce napsal, přispíval do „Dějepisu a zeměpisu ve škole" a do „Kostnických jisker", „Křesťanské revue", „Protestanta". Od roku 1968 se stal opět řádným profesorem gymnázia a nepřestal jím být ani po vyloučení z Komunistické strany v roce 1970.

Se srdcem nerozděleným sledoval zápas o lidská a občanská práva ve společnosti a úsilí o pravdivé a čestné jednání církve ve veřejné odpovědnosti. Na pozitivní vztah k historii národní, evropské a světové kladl vždy velký důraz.

Jan Šimsa

Hledat Hospodina

S bratrem Jaromírem Procházkou jsme se vídali při bohoslužbách v Blahoslavově domě, a po nich u čaje v Losově sále. Možnost rozhovorů s ním patřila ke komfortu našeho společenství. Je divné, avšak běžné, že si

teprve při ztrátě vzácných příležitostí uvědomujeme, jak málo jsme jich dovedli využít.

Co na mne u profesora Procházky působilo nejsilněji: to, s jakou závaznou vážností vnímá Boží svrchovanost. I poslední rozloučení dne 5. listopadu 2010 bylo – podle přání zesnulého – postaveno pod apel proroka Izajáše: *„Hledejte Hospodina, pokudž může nalezen býti, vzývejte ho, pokudž blízko jest!"* *(Iz 55,6)* V kázání bratra faráře Jana Kellera oslovila tato výzva nesčetné smuteční hosty z blízka i dáli:

Hledat Hospodina, tázat se na jeho vůli bylo panu profesoru Procházkovi životní nutností. K rozhovorům jej vedlo právě hledání Boží pravdy. Její poznání nemůže hledajícího nechat v klidu. Bylo velkým darem, že jsme mohli žít vedle někoho, kdo tuto pravdu nejen hledal, ale svým jednáním také dosvědčoval. Nevyměnil život vyznavače pravdy za nabídky, které by mu byly s pokřiveným svědomím umožnily dále vyučovat studenty. A přesto – přesněji: právě proto! – nepřestal být učitelem. Žáků měl stále dost. Nebyl totiž jen učitelem historie, ale byl učitelem života.

Važme si, že jsme směli být blízko lidem, kteří hledání Hospodina neodkládali na příhodnější čas, ale hledali ho v ten den, který právě prožívali. Přitakání Boží výzvě nemůže být odsunuto. Teď je doba příhodná, teď je den spásy.

Pan profesor zemřel v blízkosti svých milých. Zemřel s vyznáním víry, které za něho a spolu s ním chvíli před jeho smrtí přednesla jeho dcera. Bylo to pokračování onoho vyznání víry, jež vyjádřil svým životem – víry v Boha Otce, Syna i Ducha svatého, která jej nesla životními zápasy v dobách temných i rozjasněných.

Výzvu „Hledejte Hospodina, pokudž může nalezen býti" lze přijmout jako svědectví a odkaz zesnulého pana profesora. Vybízí, aby člověk v jakékoli době s pokorou a nadějí hledal u Hospodina sílu projít životem rovně a bez hanby, se svědectvím o Boží vládě milosti a pravdy, o království lásky a slávy Hospodinovy. S biblickými svědky vyznáváme, že toto království Bohem připravené je nynějším domovem pana profesora. Amen.

Kromě kázání (zde ve zkratce připomenutého) vyslechli účastníci s napjatou pozorností i velkou ilustraci o jednom z nadstandardních angažmá bratra Procházky pro hledající mladé lidi. Bratr senior Miroslav Pfann, někdejší student bystřického gymnázia, ve svěžím projevu hovořil například o tradici každoročních společných prázdninových túr Tatrami, jejichž ideovou osu tvořilo – vedle důvěrného sbližování se Slovenskem – hledání souvislostí napříč dějinami a objevování zápasů o pravdu a o svobodu. *Ti, kdo opravdu toužili po svobodě a chtěli svobodně dýchat, pochopili, že v tomto přísném muži je svobody mnohem víc, než by se zdálo, a že místo planého memorování dějepisných dat učí své žáky samostatně, svobodně a odpovědně přemýšlet… Může křesťan, který upřímně hledá Boží království a jeho spravedlnost, dělat něco jiného, než se ohlížet na to, co bylo, a vyhlížet, kudy jít co nejlépe dopředu?*

Silným momentem bohoslužeb byly pro mě chvíle před závěrem, kdy za velebného společného zpěvu písně „Kristus, příklad pokory", kterou určil sám zesnulý bratr, vedl náš bratr farář Jaroslav Vítek malý kondukt nejbližších pozůstalých za rakví před modlitebnu k pokojnému poslednímu rozloučení (slovy 2 Kor 5,1.2 a krátkou modlitbou). Poté, po odjezdu pohřebního vozu, se rodinná skupinka ve velkém klidu a vyrovnanosti vrátila na svá místa v kostele a vpojila se do znějící písně celého shromáždění. I toto uspořádání dobře korespondovalo s pokornou jistotou víry zvěčnělého bratra. Obvyklým hromadným kondolencím nebyl poskytnut prostor, ale společenství pokračovalo u stolů v Losově sálu.

Jaromír Procházka nesl v jistém smyslu rysy hluboce tradičního křesťana (byl pravidelný „prostý" účastník služeb Božích, nadmíru pozorný posluchač kázání, milovník žalmů a duchovních písní), ale jeho evangelická kultura se zároveň vyznačovala radikálním, samostatným domýšlením biblického poselství s důsledností vedoucí mnohdy i ke kritice toho, jak jakožto církev žijeme a jak si vykládáme Písmo. Pozoruhodná byla Procházkova takřka až pastorální péče o řádku lidí ve sboru, kteří stáli o jeho bystré komentáře a podněty ke složitému veřejnému dění, nesené vědomím křesťanské odpovědnosti za svět, v němž žijeme. Budou nám nejen velmi chybět: budou nás zavazovat a posilovat v naději, že nasazení pro pravdu a lásku Hospodinovu nemůže v životě být marné.

Ctirad Novák

VÍRA A TRADICE

Vánoce

Na náměstí Svobody v Brně máme letos opět vánoční strom a zase tradičně a rušivě vychýlený od svislé osy. To jen jako malé navázání na adventní článek v Setkávání 10/2010.

Můžeme přemýšlet nad tím, co znamená slovo Vánoce. U Velikonoc je to zřejmé, ale u Vánoc se trochu zarazíme. Musíme vyjít z němčiny, ze staroněmeckého slova Winnahten, později Weinachten, kde Weihen je světit (zasvětit) a die Nacht je noc, tedy svatá noc (svaté noci).

Narození Mesiáše znamenalo a znamená radostnou, svatou událost. Snad nejlepší vyjádření je v písni od Franze Grubera: Tichá noc, svatá noc…

Skutečné narození Pána Ježíše se odehrálo v čase a na této zemi. Náš letopočet se počítá od narození Krista, ale ten, kdo to počítal, se spletl, první Vánoce byly v jiný rok (snad 4 nebo 7 př.Kr.), v jiném ročním období, ale tím se netrapme, to nemá smysl. I anglická královna, matka Alžběty II. slavila narozeniny, kdy to považovala za vhodné.

Vánoce jako významné křesťanské svátky se slavily v Římě až od 4. století, jinde ještě později, v období zimního slunovratu, tedy nejradostnějších a největších římských pohanských svátků; také Slované znali svátky slunovratu. Právě do této doby položili církevní otcové narození Páně a rozpracovali je až do podrobností na základě toho, co je uvedeno v evangeliích a v novozákonních apokryfech. Doba pohanského svátečního veselí znamenala menší ohrožení křesťanů. S jistým zjednodušením se to odráží i v křesťanských písních, například Ó Slunce spravednosti, můj Pane Ježiši. Protestanti neslaví vždy všechny vánoční svátky, adventisté sedmého dne a Svědkové Jehovovi neslaví církevní svátky vůbec.

24. prosinec je postní den až do východu první hvězdy a začíná vigilie – předvečer velkého svátku i s hodováním. Často se narozeniny a svátky slaví i dnes právě v jejich předvečer.

25. prosinec, den Narození, se posunul změnou kalendáře na Gregoriánský (od r. 1582) o deset dnů zpět. Pravoslavná církev na změnu kalendáře nepřistoupila, slaví narození Páně a den Zjevení Páně v jeden den, a to 25.12. dle Juliánského kalendáře; u nás je to 7. ledna. Jiní křesťané slaví Vánoce zase jindy.

26. prosinec vybočuje z radostných svátků. Je to svátek prvního křesťanského mučedníka diákona Štěpána obžalovaného z rouhání proti Mojžíšovi a Bohu (Sk 7. kap.).

A hned dva dny nato je svátek Mláďátek, kdy Herodes nechal povraždit chlapce do dvou let, aby se tak zbavil mudrci ohlášeného nástupce (Mt 2 a novozákonní apokryfy).

Na začátku občanského roku slaví křesťané Obřezání Páně, dle tradice osmý den po narození.

6. ledna je den Zjevení Páně (Epifanie), lidově řečeno svátek Tří králů, které měla vést betlémská hvězda (i zde je možné racionální vysvětlení). Zřejmě šlo o učence, mágy, jejich počet a jména jsou opět převzaty z novozákonních apokryfů, a to Kašpar, Melichar a Baltazar. Jiným vysvětlením je počet dle tří darů, zlata (královský dar), kadidla (k božskému vykuřování) a myrhy (k balzamování i k léčení). Když se píše na dveře KMB, má to znamenat jména tří mudrců, nebo latinské, Kristus ať požehná tento příbytek. Tím končí Vánoce, ale ne vždy, to si povíme příště.

Na vánoční svátky se nalepilo mnoho lidových zvyků, pověr a symbolů, třeba i keltských. Udržují se dodnes, i když poselství Vánoc o Kristově narození už mnohým vůbec nic neříká. Tyto zvyky žijí svým samostatným životem naprosto nezávisle. Vánoce se staly rodinnými svátky (a to už ne vždy), za totality s chozením na půlnoční, zprvu ve městech s výtržnostmi.

Říká se, že iniciátorem prvního živého betléma byl František z Assisi (1182-1226), a to byla také první půlnoční. Protestanté si stavění betlémů moc neoblíbili a Josef II. dokonce zakázal stavět betlémy v kostelích, a tak se rozšířilo jejich stavění po příbytcích. O Vánocích se rozšířilo obdarovávání blízkých a chudých, tak uvažoval i Martin Luther, aby ustoupily mikulášské zvyky.

Připomeňme si ještě i některé pověry, jako je krájení jablka, lodičky ze skořápek vlašských ořechů se svíticími úlomky svíček, lití olova – vše bylo a někde ještě je předmětem věštění.

Mnohé zvyky přece jen už vymizely, například vánoční průvody maškar a koledování dětí.

Všeobecně rozšířený vánoční jehličnan má připomínat strom života, poznání (Gen. 3. kap.) a jako ozdoby na stromě byly dle tradice jablka. Svítící svíce mají připomenout Krista a věčný život.

Protože pohanské svátky, pověry a lidové zvyky byly hluboko v myslích prvních křesťanů, církevní otec Augustin (354-430) napomínal křesťany, aby slunovrat neslavili. Přesto mnohé staré zvyky do dneška stále více zastírají skutečnou zvěst o narození Spasitele.

Jiří Novák

KNIHA

O Noemovi tentokrát jinak

Sidra Noach se jmenuje román Davida Jana Novotného, který získal v 15. ročníku Literární cenu Knižního klubu. Nejprve je třeba vysvětlit tajemný název Sidra Noach. Sidra je předepsaná týdenní část Zákona, která se předčítá v synagoze ráno o šabatu z ručně psaného svitku obsahujícího Pět knih Mojžíšových. Sidra Noach připadá pak na šabat v měsíci chešvan, čili v osmém měsíci židovského kalendáře. Noach je hebrejsky Noe. Tolik tedy k názvu.

V románu se vracíme do srpna 2002, kdy Čechy postihla tisíciletá povodeň, která svým rozsahem připomínala biblický příběh Noemův. Lidé přišli o své domovy a ze zatopených oblastí bylo nutno postižené evakuovat. Týkalo se to stovek, ba tisíců lidí. Autor nás zavádí do Prahy, která byla také v mnohých částech zaplavena. I Židé z Josefova a dalších míst Starého Města musejí opustit své byty a hledají útočiště u svých známých, u souvěrců. Shodou

okolností se v židovském penzionu pana Reicha na Vinohradech sejde deset mužů různého věku od patnácti do osmdesáti let, s různými životními zkušenostmi a z různých prostředí. Těchto deset mužů tvoří minjan, což znamená počet, a je to modlitební minimum deseti dospělých mužů starších třinácti let, bez něhož společenství nesmí konat žádnou veřejnou pobožnost. Postupně se dozvídáme jejich osudy z historek, které si v dlouhých chvílích vyprávějí, ale také ze vzpomínek, jak se jim v mimořádné situaci vynořují.

Těchto deset mužů je vykresleno velmi plasticky. Zaujme postava pana Avigdora Kolmana, který na všechno odpovídá vždy otázkou, ale i ostatních, třeba Leo Kleina, který, ač emigrant, jezdí každý rok v létě do Prahy a svůj londýnský byt na tu dobu přenechává svému příteli Eduardu Černému z Prahy. Nebo obětavý a pozorný pan Rudolf Reich, majitel penzionu, a tak bych mohla pokračovat a zastavit se u každé zajímavé románové postavy. David Jan Novotný zná současný židovský svět Prahy, jeho prostředí, jazyk, zvyklosti a obřady. Příběhy, které poutavě a laskavě vypráví s typicky židovským ironickým humorem, mají moudrost dávných biblických poučení. Odkrývá se v nich nesmyslnost obou minulých režimů, nacionálního socialismu i internacionálního socialismu, které pronásledovaly hlavně Židy.

Ještě několik zmínek o autorovi. David Jan Novotný se narodil v roce 1947, takže má třiašedesát let, a je vysokoškolský pedagog. Čteme na záložce, že po maturitě prošel řadou dělnických zaměstnání, ale po absolvování FAMU (obor scenáristika a dramaturgie) nastoupil jako scenárista Filmového studia Barrandov. Roku 1990 byl přijat jako odborný asistent na FAMU, kde byl roku 1997 jmenován docentem a v roce 2001 profesorem. Vydal řadu próz a odborných prací, mimo jiné Jak rodí chlap (1982), Má rozkošná Múza s hadrem v ruce (1986), Můj nejlepší kámoš (1997), Ro(c)k na vsi (2004), Dramatické konflikty Bible (2005). Je také podepsán pod několika filmy, např. Hodinářova svatební cesta korálovým mořem (1979), Blázni, vodníci a podvodníci (1980), a televizními hrami Někdo schází u stolu (1990) či Strážní andělé (1996).

Z pouhého výčtu je vidět, že to není žádný spisovatelský začátečník, ba naopak renomovaný autor, což dotvrzuje i Literární cena 15. ročníku Knižního klubu.

Mohu potvrdit, že je to opravdu dobré čtení a že byste tuhle knihu neměli přejít bez povšimnutí. Napínavý děj, vtipné dialogy, smířlivé poznání, jež přesahuje generace, a neuvěřitelné, mnohdy i komické osobní historie zachycující smutek, ale i radost přeživších. Zmíněný pan Avi Kolman, když každý den chválí Hospodina, říkává: „Už šedesát let jsem tu neměl být. Kde jste vy, kde jsem já? A kde jsou ostatní?"

Pro členy Knižního klubu stojí kniha 229 korun, pro nečleny je o 30 korun dražší, ale potěšení z její četby se nedá penězi vyjádřit.

Eva Šimková

LIDÉ VE SBORU

Brno I

1.1.	Marie Bauerová	83 let
2.1.	Krista Grmelová	81 let
4.1.	František Havránek	82 let
4.1.	Miluše Šubartová	84 let
5.1.	Ivona Šaradinová	40 let
6.1.	Tomáš Dvořák	10 let
8.1.	Zdeňka Čápková	77 let
8.1.	Antonín Komosný	78 let
9.1.	Božena Kolouškova	80 let
10.1.	Naděžda Májovská	82 let
11.1.	Ludmila Fajbusová	70 let
13.1.	David Marek	40 let
13.1.	Dagmar Šimčíková	60 let
14.1.	Zdeněk Mráz	82 let
14.1.	Miloš Tasovský	76 let
16.1.	Růžena Kotasová	84 let
17.1.	Miroslav Svoboda	40 let
18.1.	Eva Joklová	86 let
20.1.	Olga Nekudová	87 let
21.1.	Zdenka Suchomelová	78 let
23.1.	Petr Herzog	77 let
23.1.	Miloslava Smetanová	88 let
26.1.	Františka Doleželová	77 let
27.1.	Zdenka Krškova	75 let
28.1.	Jaroslava Jurková	82 let
28.1.	Vladimíra Měšťanová	82 let
30.1.	Eliška Syrůčková	10 let
30.1.	Libuše Tomášková	89 let

Brno II

1.1.	Vlasta Svobodová	81 let
1.1.	Anna Bartelsová	20 let
2.1.	David Miklánek	40 let
3.1.	Hana Jurdová	70 let
4.1.	Barbora Plchová	20 let
8.1.	Vlasta Horáková	85 let
11.1.	Olga Procházková	75 let
12.1.	Josef Pospíšil	88 let
12.1.	Růžena Albrechtová	87 let
12.1.	Dagmar Hádková	82 let
12.1.	Tomáš Kristek	40 let
13.1.	Františka Kolínská	90 let
14.1.	Augusta Rakovská	86 let
14.1.	Josef Prudký	84 let
15.1.	Naděžda Šebestová	80 let
17.1.	Zdeňka Čurdová	95 let
17.1.	Alena Havířová	85 let
18.1.	Jaroslava Hájková	89 let
19.1.	Pavel Vojtíšek	75 let
21.1.	Anežka Fidrmucová	88 let
23.1.	Květoslava Hanáková	86 let
24.1.	Jaroslava Rozlilková	70 let
26.1.	Jan Petr	40 let
28.1.	Vladimír Vláčil	81 let
29.1.	Marie Sýkorová	88 let
31.1.	Hana Pavlovská	82 let
31.1.	Josef Janča	81 let

pokřtěni byli:
5.12. Martin Pešina, nar. 2010

oddání byli:
11.12. Robin Michal a Eva Matyášová

Rozloučili jsme se
27.11. Jan Švanda, nar.1945
10.12. Milena Veselá, nar. 1914

Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho velebím. Ex 15,2

„POMOC JE DOBRÁ, ZKUS TO TAKÉ"

byl závěrečný titulek amatérského filmu, dokumentujícího pomoc Diakonie při posledních záplavách. Přivezl nám ho i s dalšími obrázky farář Pavel Kalus, kterého jsme pozvali v pátek 19. 11. na večerní program do židenického sboru. Hned po úvodních slovech nám bylo jasné, že jsme zvolili pro dané téma hosta nanejvýš kompetentního, protože nám v Pavlovi Kalusovi přijel nejen místoředitel Diakonie, ale též člen rady pro humanitární pomoc a koordinátor pomoci Diakonie při záplavách. Z jeho poutavého vyprávění jsme se dozvěděli spoustu informací, z nichž jsme mimo jiné mohli poznat, jak velmi se v dnešní době poskytovaná pomoc organizačně i odborně zdokonalila. Když při prvních záplavách v roce 2002 přijížděly skupiny dobrovolníků na místa dle svého nápadu, mohlo se stát, že někde docházelo k překrývání činnosti více humanitárních organizací, což vedlo někdy až k jejímu zneužití. Situaci změnil tzv. Integrovaný záchranný systém (IZS), s nímž Diakonie úzce spolupracuje, po boku dalších neziskových organizací: Člověka v tísni, Adry, Charity, Červeného kříže, Hasičského záchranného sboru a dalšími jako respektovaný a uznávaný partner.

Diakonie vybrala na pomoc po povodních v letošním roce částku téměř 3 mil. korun, z níž sbírky ve sborech činily téměř polovinu. Zhruba 100 dobrovolníků odpracovalo 2600 hodin. Na promítaných fotografiích jsme mohli zahlédnout i známé tváře některých farářů, kteří sami, s manželkami nebo několika lidmi ze svých sborů přijeli pomoci na dva i více dnů. Na fotografiích jsme je mohli snadno poznat podle bílých triček s logem Diakonie. Není to jen

„frajeřina“, ale víceúčelový záměr, jak dát dobrovolníkům kompetence jednat, jak je odlišit od nežádoucích vetřelců (kteří se bohužel i v situacích živelných pohrom rádi vyskytují), a v neposlední řadě i zviditelnit Diakonii, která je ve své činnosti závislá na finančních příspěvcích od státu i jednotlivců.

A jak se vše koordinuje? K tomu účelu právě vznikl onen IZS, orgán zřízený ministerstvem vnitra, který v případě potřeby určí pro jednotlivé kraje činnost řetězu služeb, které na sebe nezbytně navazují (záchranáři, hasiči, zdravotní služby, neziskové organizace s dobrovolníky). Synod pověřil Diakonii, aby organizovala za naši církev humanitární pomoc a zřídila za tímto účelem komisi. V době katastrofy je svolán krizový štáb, který celou pomoc vede, zajišťuje technické vybavení a povolává dobrovolníky. Postupem času Diakonie vybudovala materiálně-technické zabezpečení pracovních skupin a databází dobrovolníků (ponejvíce z řad studentů a lidí, kteří jsou schopni a ochotni v případě potřeby nastoupit.) Vlastnímu nasazení předchází jízda do terénu a rozhodnutí, kde vytvořit pro brigádníky vhodnou základnu. Bývá to zpravidla fara nebo sborový dům v dostupné vzdálenosti a je výborné, když farář aktivně spolupracuje. Je zapotřebí zajistit možnost spaní, osobní hygieny včetně možnosti praní a sušení pracovních oděvů, stravování apod. K pomoci v terénu má Diakonie řadu pomůcek, které si pomocí dvou mikrobusů a vleků dokáže přivézt. Využívá například elektrické agregáty, které dodávají nezbytnou energii v případě výpadku veřejné sítě, čerpadla, tlakové myčky, sbíjecí kladiva na otloukání omítek, vysavače kalu, ruční nářadí. Diakonie také zapůjčuje domácnostem vysoušeče. Do tří dnů po vyhlášení živelné pohromy je proškolený tým schopen přijet a začít konat. Jedná se nejen o značně náročnou práci fyzickou (jako například vynášení nábytku a jiného zařízení, otloukání omítek, likvidace hnijících materiálů), ale i distribuci nápojů, čisticích prostředků, suchého šatstva apod. Velmi důležitá je i schopnost komunikace a vstřícné spolupráce s ostatními pomáhajícími organizacemi i jednotlivci a ohleduplné jednání se všemi, kteří jsou živelnou pohromou bezprostředně postiženi. Krásně se projevila skupina mládežníků pod vedením faráře Jakuba Kellera, která, když se dozvěděla, že jsou záplavy, přerušila svůj započatý rekreační vodácký týden a odjela na dobrovolnickou pomoc při záchranných pracích.

Vzhledem k tomu, že se na záchranných akcích podílela Diakonie už vícekrát, jsou navázána i osobní přátelství, například s policií, některými hasiči apod. V letošním roce finančně i pracovně pomáhali také členové i sbory Církve bratrské. Pro rozdělování konkrétních peněz z nashromážděných celocírkevních a veřejných sbírek používá Diakonie spolu s ostatními organizacemi dle jejich zkušeností osvědčené dotazníky a lze říci, že tak dochází k hospodárnému a spravedlivému rozdělování. Jinak každý rok se proškolují noví dobrovolníci, a zejména studenti se mohou přihlásit a prověřit si své schopnosti a odolnost.

V závěru přednášky Pavla Kaluse jsme se dozvěděli, že Diakonie hodlá poskytovat pomoc i do zemí tak zvaného třetího světa. Aby vyloučila možnost snížení poskytnuté částky přebujelou administrativou, předává svou finanční pomoc prostřednictvím osvědčené církevní organizace HEKS ve Švýcarsku,

s níž má naše církev podepsanou dohodu o spolupráci. Zahájila jednání o projektu obdobném kmotrovství, který má podporovat ne přímo jednotlivce, ale celou jednu školní komunitu v Etiopii (tento projekt volí záměrně podporu kvality výuky celé školy, oproti příspěvkům vybraným žákům, která vyvolává často lítost nebo až závist). Další zahraniční pomoc, na níž se Diakonie podílí, je podpora sociální práce v Rumunsku, pomoc s vybudováním struktury vznikající jednotné organizace diakonie. Co říci na závěr? Myslím, že většina účastníků sborového večera v úžasu hleděla na rozsah a smysluplnost humanitární pomoci Diakonie, která tímto překračuje rámec jí svěřených a nám dosud známých záslužných činností. Pomoc je to určitě víc než dobrá, a tak nemůžeme-li se k ní přímo připojit my sami nebo vyslat mládežníky, na něž máme ještě vliv, je dobré se o ni zajímat a podpořit ji kupříkladu finančně.

Jana Slámová

ZE SBORU BRNO - HUSOVICE

Moje úvaha o tom, jak není kniha jako kniha

Patřím mezi ty šťastlivce, kteří se mohli zúčastnit prezentace knihy bratra faráře Veselého "Věřit a rozumět" i její následné autogramiády. Odnesla jsem si z ní, kromě pěkného pocitu ze společného setkání, také prezentovanou knihu i s autorovým podpisem.

Možná už jste tuto knihu četli, ale možná ji budete teprve číst. Já už jsem ji přečetla a chtěla bych se o svůj dojem z její četby s vámi podělit. Nepůjde o odborné úvahy týkající se jejího obsahu, k tomu nejsem kompetentní. Půjde jen o to, jak na mne kniha bratra faráře Veselého zapůsobila.

Rozděluji knihy, jakéholiv žánru, do čtyř kategorií. V té první je pro mne Kniha knih – Bible. Pak následují kategorie: knihy, které mne velmi oslovují, knihy, které mne jen oslovují, a knihy, které mi nic neříkají, takže mne neoslovují vůbec. Kniha "Věřit a rozumět" patří do kategorie oslovujících, a to velmi oslovujících. Je to jedna z knih, ke které se budu po přečtení ráda vracet. Pro její někdy odlehčený tón (ten mám v knihách moc ráda), krátkost jejích kapitol (což je zejména u starších lidí důležité k lepšímu zapamatování si jejich obsahu), ale hlavně, a to zdůrazňuji, pro hlubokou schopnost posoudit dané téma nejen z pozitivní, ale i negativní stránky, a přitom i na tom negativním najít něco pozitivního. Právě v tom se zúročují celoživotní zkušenosti vyplývající z kazatelské činnosti a křesťanské služby evangelického faráře. Za to všechno patří bratru faráři Veselému můj hluboký obdiv a upřímný dík.

Ale ten patří i bratru faráři Hájkovi, který se na vydání knihy nemalou měrou podílel a který k ní napsal předmluvu. Přiznávám, že předmluvy moc nemusím. Zejména ty, které bývají zbytečně obsáhlé, příliš odborné a příliš autora zviditelňující. U takových předmluv po jejich přečtení většinou nevím, co jimi vlastně "chtěl básník říci". Jinak je tomu s předmluvou bratra faráře Hájka. Zcela odpovídá stylu knihy. Krátká, srozumitelná, oslovující.

Kéž by takových knih bylo vydáváno více.

Přeji vám všem, současným i budoucím čtenářům, pěkné čtení, které by vás upoutalo a rozradostnilo tak jako mne.

Eva Cikánková

Oprava: Autorem článku "Desetileté ohlédnutí" v minulém čísle není Štěpán Hájek, nýbrž Michal Hadlač. Za chybu se omlouváme.

CESTOVÁNÍ

Normandie a Bretaň - I

Začátkem července jsem se podíval s autobusovým zájezdem do severní Francie. Po celodenním přesunu přes Německo naší první zastávkou bylo město Remeš, které je centrem kraje Champagne, proslulého výrobou šampaňského vína. Obešli jsme katedrálu Notre-Dame ze 13. století, je to mistrovské dílo francouzské vrcholné gotiky. Obdivovali jsme fasádu ozářenou zapadajícím sluncem s bohatou sochařskou výzdobou – chtělo by to více času a odborný výklad výjevů nad třemi mohutnými portály. V katedrále bylo korunováno 26 králů Francie. Korunovace Karla VII. v roce 1429, kterého sem přivedla Johanka z Arku, způsobila zvrat v anglo-francouzské stoleté válce.

Druhý den jsme se přesunuli do Normandie. Město Rouen na řece Seině je také spojeno s Johankou z Arku. Odsouzena inkvizicí, byla zde 30. května 1431 na místním Starém trhu jako kacířka upálena (1456 byla rehabilitována, 1909 prohlášena za blahoslavenou a 1920 za svatou). Dnes tuto událost připomíná vysoký kříž a moderní kostel tvaru, který má připomínat plameny.

Z náměstí se starými malebnými hrázděnými domy jsme starobylou uličkou se zlatým orlojem přešli k obrovské gotické katedrále Notre-Dame. Není tak známá jako ta pařížská, má také dvě hranaté věže, je však vyšší: její

boční špičatá věž je 150 m vysoká. Západní průčelí, které za různého osvětlení zachytil na více než 30 obrazech malíř Claude Monet, však bylo zakryto lešením. Katedrála za 2. světové války přečkala zásah sedmi bombami.

Široké ústí řeky Seiny silnice překonává pomocí elegantního visutého „Mostu Normandie" z roku 1995. Je přes 2 km dlouhý a jeho střední oblouk, zavěšený mezi dvěma pylony, má 856 metrů. Po něm jsme přejeli do turisty a malíři oblíbeného městečka Honfleur, které si zachovalo původní rybářský charakter.

Departement Calvados, který dal jméno pálence z jablek, hrál významnou roli za 2. světové války v bitvě o Normandii. Za bouřlivého počasí 6. června 1944 nastal dlouho očekávaný den D, kdy na pěti plážích – dodnes označovaných krycími názvy Utah, Omaha, Gold, Juno a Sword – začalo vylodění spojeneckých vojsk. Městečko Arromanches nás uvítalo pošmourným počasím s větrem a mrholením – stejně zde bylo před 66 lety. Z písečné pláže ještě trčí zbytky betonových pontonů – pozůstatky umělého přístavu Mulberry, který umožnil bezpečné vylodění 2,5 milionů mužů a půl miliónu vozidel. Pamětní tabule připomíná um inženýrů, kteří tuto technicky velmi náročnou operaci připravili. Přesto stála život přes 100 tisíc vojáků, kteří tu leží na mnoha místech.

Navštívili jsme dále americký vojenský hřbitov v Colleville-sur-Mer. Dokonale vyrovnané řady prostých bílých mramorových křížů (mezi nimi občas židovská hvězda) zde pokrývají poklidný trávník nad útesy. Anděl, socha bojovníka a nástěnné mapy připomínají sled válečných operací. V podzemním památníku s mnoha exponáty, obrazy i filmy se lze dozvědět mnoho podrobností.

Zastavili jsme se ještě u skalního útesu Point du Hoc, na který pomocí žebříků šplhali rangeři, aby zneškodnili německé dělostřelecké hnízdo na vysokém útesu. Dodnes je zde povrch zbrázděn krátery bomb a zbytky bunkrů.

Po vylodění prvním osvobozeným městem bylo město Bayeux, ležící na kopci ve vnitrozemí. Má zachované historické jádro i velkou a zajímavou

gotickou katedrálu, také Notre-Dame. Nejvýznamnější památkou, která je zařazena na seznam světového dědictví UNESCO, je však Bayeská tapisérie: 70 metrů dlouhý a půl metru široký pruh vyšívané látky z 11. století, na kterém je formou komiksu popsán příběh dobytí Anglie Vilémem Dobyvatelem. Po bitvě prý výšivku nechala zhotovit královna Matylda, aby seznámila s událostmi obyvatelstvo, které tehdy neumělo číst. Obrazy jsou velmi působivé jasnými barvami a reáliemi své doby.

Turisty hojně navštěvována je i Hora svatého Michala – Mont-Saint-Michel, která je také zapsána na seznamu UNESCO. Podle legendy se r. 708 arcibiskupu Aubertovi zjevil archanděl Michael a přikázal mu postavit na skále v moři kapli. Tu pak dostali benediktýni, kteří zde zřídili opatství. Během anglo-francouzských válek měla pevnost i vojenský význam. Po francouzské revoluci bylo opatství zrušeno a stalo se na půl století vězením. V roce 1874 se Hora stala národním památníkem a v 1966 bylo opatství vráceno benediktýnům.

Již z dálky je vidět silueta kostela na skále v moři. Přiliv zde dosahuje výšky až 15 metrů, za odlivu moře obnažuje dno do vzdálenosti až 10-15 km. Za přílivu Hora bývala ostrovem, po vybudování přístupové cesty zůstává poloostrovem.

Za vstupní branou mezi hradbami stoupáme úzkou uličkou ke vchodu do opatství. Na čtyřech modelech Hory v různých dobách je vidět, jak na skále postupně přibývalo staveb, dnes je 80 m vysoká skála zastavěná celá. Prohlídka začíná v nejvyšším patře, kde je velký gotický kostel, terasa s vyhlídkou na obnažené mořské dno, rajský dvůr a refektář s obrovskými přesýpacími hodinami. V nižších patrech místností přibývá, tlusté sloupy nesou váhu vyšších pater. Kolo, ve kterém šlapal člověk, poháněl středověký výtah. Na konci prohlídky je možno si zakoupit různé suvenýry nebo se dát vyfotografovat s andělskými křídly na zádech.

Dříve Mont-Saint-Michel patřil Bretagni. Dnes patří Normandii, protože hraniční řeka Couesnon mezi Normandii a Bretagní změnila své koryto a ústí přesunula víc na západ. Do Bretagne se podíváme příště.

Jan Franců

Program Klubu otevřených dveří

každý čtvrtek v 10 hodin na Opletalové 6, pro rodiče s malými dětmi

6. 1. Modlitby za děti
13. 1. Pleteme košíky z novin – E. Jansová
20. 1. Jak spolu vydržet – A. Lásková
27. 1. Můj život s Bohem – svědectví

Kavárnička

5.1. Hudební odpoledne připraví studentky z Japonska a Koreje
12.1. O Anně Pamrové poví bratr Vlastimil Otáhal
19.1. Program zajistí konzervatoř
26.1. Vypráví bratr farář Jan Pokorný

Alianční týden modliteb

Ne 9.1.	BJB, Smetanova 20	Jiří Míšek, ES
Po 10.1.	AC, Životského 10	Jana Křížová, ECM
	CW, Dusíkova 5	Michal Vaněk, SŽ
Út 11.1.	AS, Staňkova 4	Eva Buttová, CČSH
St 12.1.	CASD, Střední 10	Jakub Škarvan, CB
	CB, Kounicova 15	mládež CB
Čt 13.1.	CČSH, Botanická 1	Ondřej Kolář, ČCE
Pá 14.1.	KS, Šámalova 15a	František Apetaurer
So 15.1.	ČCE, Lidická 79	Jiří Krejčí, KřS
Ne 16.1.	SŽ, Novobranská 4	Vladimír Kaleta, CASD

Začátek vždy v 18 hodin. Tématem sedmi večerů je sedm posledních slov Ježíše Krista z kříže. Srdečně zveme.

Ekumenická bohoslužba

Podobně jako v minulých letech bude se i letos konat v rámci Týdne za jednotu křesťanů ekumenická bohoslužba u sv. Jakuba v úterý 18. ledna 2011 v 19 hodin. Společným textem kázání bude verš z listu Jakubova: *Moudrost shůry je především čistá, dále mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a bez přetvářky* (Jk 3,17).

Brno I

Pracovní vytížení a rodinné povinnosti sice způsobily nižší účast, ale všechny obvyklé úkoly jsme splnili. Ještě před staršovstvem se samostatně sešly komise stavební, finanční a křesťanské služby a výbor Cantate Domino, takže mnohé věci bylo možné vzít pouze na vědomí. Předsedou kuratoria Blažkova byl zvolen Jiří Popelář. Věnovali jsme se také aktualizaci webových stránek, výzdobě kostela, plánované opravě varhan v Červeném kostele, potřebě nového elektrorozvaděče ve sborovém domě a odměnám pracovníků našeho sboru. V řádném termínu bylo odevzdáno vyúčtování dotace na nešpory a časopis Setkávání na rok 2010. Pro tábor na Blažkově jsme obdrželi dotaci na nové toalety. Staršovstvo také upravilo sazby za jízdy sborovým autem a rozhodlo o daru středisku Diakonie v Brně.

Brno II

Staršovstvu se velmi sympaticky představila kazatelka, která ve sboru působí od začátku října 2010, vikářka Mgr. Alexandra Hauserová. – Zpráva o hospodaření našeho sboru před koncem kalendářního roku ukázala, že díky ochotě a vstřícnosti mnoha členů sboru bude i letos možné dostát povinnostem při péči o sborové budovy, a to úspěšně a s dobrým výhledem do budoucna. – Presbyterky a presbyteři se i v nastávajícím svátečním období budou podílet na bohoslužebném dění. – Očekáváme růst zájmu o dopravu zejména starších členů sboru k pravidelným bohoslužbám; chceme být podle nejlepších možností nápomocni těm, pro něž je doprava MHD v neděli dopoledne příliš náročná. – Staršovstvo usiluje dát najevo odpovědnost za péči o hospodaření a činnost letního střediska na Blažkově. Jsme rádi, že tam v příštím roce v létě opět budou pobývat Nedělní škola, rodiny, jejich příznivci, přátelé.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Dárkování, které v našem sboru probíhalo o 1. a 2. adventní neděli, vyneslo 14 431 Kč, a tuto částku se staršovstvo rozhodlo věnovat přistěhovalé rodině z Barmy, jež navštěvuje bohoslužby v Boskovicích. Poděkovali jsme organizátorům s nadějí, že bychom podobnou akci mohli za rok zopakovat. – Při brigádě, kterou jsme uspořádali poslední listopadovou sobotu, se podařilo upravit okolí modlitebny a kostela tak, aby větve nezasahovaly do fasády a vzrostlá zeleň zároveň zcela nezmizela. – Po rozdělení služeb ve vánočním období bylo staršovstvo seznámeno s průběhem a výsledky konventu brněnského seniorátu. Dále jsme se věnovali programu ve sboru, především přípravě dětské vánoční slavnosti na 4. neděli adventní, ale i programu na začátek příštího roku (hned v polovině ledna to bude večer s R. Koryčánkem, ředitelem brněnského Domu umění).

Libor Švanda